

ПЕДАГОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Руслана Найда

кандидат педагогічних наук, доцент, голова циклової комісії

ВСП «Дубенський педагогічний фаховий коледж Рівненського державного гуманітарного університету», вул. Шевченка, 54, Дубно, Рівненська область, Україна, 35600, nauda@ukr.net

ORCID: 0000-0002-6521-8233

У дослідженні висвітлено зміст педагогічного моніторингу якості освіти. Зазначено, що прогнозування й дослідження якості підготовки фахівців дошкільної галузі є запорукою оновлення та покращення організації освітнього процесу, а також ефективним засобом у розробленні внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах фахової передвищої освіти, які здійснюють підготовку фахових молодших бакалаврів із дошкільної освіти. Проаналізовано довідкові джерела та з'ясовано сутність поняття «моніторинг». Обґрунтовано актуальність проблеми педагогічного моніторингу в педагогічних коледжах. Аргументовано та нормативно підкріплено необхідність здійснення опитувань вихователів закладів дошкільної освіти щодо методичної підготовки у фаховому коледжі. Висвітлено підходи до педагогічного моніторингу якості освіти в наукових розвідках вітчизняних учених. Складено програму моніторингу та визначено діагностичний інструментарій для проведення опитування обізнаності стосовно методичних підходів вихователів закладів дошкільної освіти. Презентовано результати анкетування вихователів закладів дошкільної освіти щодо їх рівня методичної підготовки та виявлено ефективні шляхи організації процесу професійної підготовки фахівців дошкільної галузі. Зазначено, що зміна ситуації відбудеться за умови реалізації технології методичної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах педагогічного коледжу.

Підсумовано, що виявлений рівень методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти, а також спеціальних умінь, відповідних якостей і цінностей, які становлять зміст та структуру методичної підготовки, зумовив потребу в розробленні, науковому обґрунтуванні та експериментальній перевірці моделі формування методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти в педагогічних коледжах.

Ключові слова: педагогічний моніторинг, заклад фахової передвищої освіти, вихователі закладу дошкільної освіти, анкетування, якість освіти, методична підготовка.

Актуальність роботи. Педагогічний моніторинг якості надання освітніх послуг є складовим компонентом організації освітнього процесу в закладах освіти. Відтак професійна підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах закладів фахової передвищої освіти передбачає моніторинг освітньої діяльності випускників закладу для оцінювання змісту методичної підготовки під час вивчення фахових методик та здійснення практичної підготовки здобувачів освіти.

У стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» визначено перелік вимог щодо умов успішного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти, як-от: здійснення за участю стейкхолдерів освіти моніторингу для встановлення відповідності їх потребам здобувачів фахової передвищої освіти й суспільства, включно з опитуванням фахівців дошкільної освіти; забезпечення збирання, аналізу та використання відповідної інформації для ефективної діяльності закладу фахової передвищої освіти [1].

Таким чином, одним зі структурних компонентів забезпечення якісної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти є проведення педагогічного моніторингу.

Зазначимо, що у психолого-педагогічній літературі, присвяченій актуальним питанням підготовки фахового молодшого бакалавра з дошкільної освіти, відсутня чітка концепція щодо сучасних підходів до методичної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах закладу фахової передвищої освіти [2]. Відтак вважаємо актуальним проведення педагогічного моніторингу щодо з'ясування методичної обізнаності вихователів закладів дошкільної освіти.

Довідкові джерела пропонують такі визначення моніторингу: комплекс наукових, технічних, технологічних, організаційних та інших засобів, які забезпечують систематичний контроль (стеження) за станом та тенденціями розвитку природних, техногенних і суспільних процесів [3]; наукові, технічні, технологічні, організаційні заходи, що забезпечують систематичний контр-

оль за станом та тенденціями розвитку природних і техногенних процесів [4]. Зазначимо, що поняття «педагогічний моніторинг» ще потребує вивчення й узагальнення.

Водночас можемо надати визначення поняття «педагогічний моніторинг». Так, педагогічний моніторинг методичної обізнаності вихователів закладів дошкільної освіти – це цілеспрямоване, організоване, систематичне дослідження основних показників освітньої діяльності, оцінка якості методичної підготовки, від якої залежить результативність освітнього процесу, для своєчасного прийняття рішень, корекції на основі аналізу зібраної інформації та педагогічного прогнозу.

Здійснення ефективного моніторингу якості освіти, на думку С.А. Мороз та співавторів, вимагає дотримання нових методологічних підходів, які передбачають максимальне використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій [5].

О.В. Попова, А.О. Денисенко, С.О. Васильєва пропонують оформлення науково-методичного та управлінського супроводу педагогічного моніторингу як «моніторингових кейсів», до яких входять методичні посібники, нормативні документи, дискети із завданнями, бланками й таблицями, збірки тренінгових і контрольних завдань, відеокасети уроків педагогів-майстрів з елементами моніторингових досліджень, коментарі методистів, психологів і науковців [6, с. 133–145].

Проведення педагогічного моніторингу акумулює діалектику загального (педагогічну освіту, що репрезентує освітньо-професійний ступінь становлення фахового молодшого бакалавра), особливого (професійну обізнаність вихователів), часткового (зміст системи методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти) досвіду.

Матеріал і результати досліджень. Дослідження було спрямоване на перевірку методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти – випускників педагогічного коледжу. Досягнення цієї мети передбачало розроблення анкети «Самооцінка методично-практичної під-

готовки», узагальнення отриманих емпіричних даних та визначення рівнів методичної обізнаності вихователів закладів дошкільної освіти.

Повний перелік діагностичного інструментарію подано в табл. 1.

Застосування діагностичного інструментарію дало змогу охопити визначені показники методичної підготовки вихователів та отримати достовірну й повну інформацію про них.

Оцінювання відповідей респондентів відбувалося за параметрами «достатній», «задовільний», «низький». Емпіричний досвід, пов'язаний з аналізом методичної підготовки респондентів, дав можливість стверджувати про достатність такого тривірневого оцінювання для здійснення об'єктивного аналізу емпіричних даних. Оскільки кількісна характеристика загальних рівнів методичної підготовки вихователів є недостатньою без надання їм якісної визначеності як особливої цілісності, дамо характеристику рівнів методичної підготовки вихователів, що описують специфіку проявів показників.

Так, достатній рівень характеризується сформованістю базових методико-педагогічних понять, яким відповідає розуміння й володіння професійною мовою, та усвідомлених уявлень про сутність методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти; сформованістю компетенцій для аналізу традиційних та інноваційних методик навчання фахових дисциплін і провадження практичної підготовки, які поєднуються з уявленнями про сутність методичної підготовки, досвідом створення методичного забезпечення та професійно зорієнтованою спрямованістю особистості педагога.

Задовільний рівень характеризується загальною середньою сформованістю базових методико-педагогічних понять, розумінням сутності, проте не завжди адекватним ситуації вживанням професійної мови; наявністю деяких несистематизованих уявлень щодо сутності методичної підготовки вихователів. Респонденти мають певний досвід створення методичного забезпечення, здатні до самопізнання й саморозвитку, самооцінки методичної діяльності (проте не завжди

Таблиця 1

Методика діагностики показників методичної підготовки респондентів

<i>Респонденти</i>	<i>Показники</i>	<i>Діагностичний інструментарій</i>
Вихователі закладів дошкільної освіти	П.1.1. Методично зорієнтована спрямованість особистості П.1.2. Сформованість базових методико-педагогічних понять	М.1.1. Анкета «Самооцінка методично-практичної підготовки»

об'єктивної), розуміють важливість методичної підготовки, однак вона не є пріоритетною в їхній діяльності.

Низький рівень розвитку методичної підготовки характеризується сформованістю окремих базових методико-педагогічних понять, відсутністю усвідомлення щодо сутності методичної підготовки вихователів, недостатнім володінням і розумінням професійної мови, що не відповідає контексту. Респондентам цього рівня властивий загальний низький рівень сформованості компетенцій у створенні та запровадженні методичного забезпечення, вони мають ускладнення щодо здійснення самооцінки освітньої діяльності, демонструють неактивну позицію стосовно саморозвитку та самопізнання.

Респондентами в нашому дослідженні (учасниками анкетування) були вихователі закладів дошкільної освіти міст Дубно та Рівного. Вибірку становили 30 осіб. Майже 80% респондентів дослідження – вихователі старших груп (дітей від 5 до 6(7) років), майже 20% – вихователі середніх груп (дітей від 4 до 5 років), 4,3% та 0,4% – вихователі різновікових і молодших груп відповідно. З-поміж 30 респондентів – 9 вихователів-спеціалістів, 6 вихователів мають 1-шу кваліфікаційну категорію, 7 вихователів – 2-гу кваліфікаційну категорію, 7 осіб – вихователі з вищою кваліфікаційною категорією.

Для визначення методично зорієнтованої спрямованості особистості та сформованості базових методико-педагогічних понять вихователя закладу дошкільної освіти було створено анкету, яка дала можливість виявити спрямованість вихователів на методичну діяльність, що характеризується зацікавленістю педагога в розв'язанні методичних завдань, прагненні якісного виконання своїх обов'язків, орієнтації на співпрацю та знання, отримані під час навчання в коледжі. Таку спрямованість трактуємо як найціннішу щодо здійснення професійної діяльності – достатній ступінь. Спрямованість лише на спілкування, підтримання стосунків за будь-яких умов тлумачимо як нейтральну позицію та визначаємо як середній ступінь. Низький ступінь методично зорієтова-

ної спрямованості встановлюємо, якщо педагог орієнтується лише на себе та свою вигоду.

Анкета для вихователів складалася з блоків запитань (див. табл. 2)

Критеріями оцінювання результатів є об'єктивність, повнота та критичність. Об'єктивність визначено через кількість збігів самооцінки кожного параметру. Повнота визначалася завдяки з'ясуванню того, чи за всіма позиціями здійснено оцінку й самооцінку. Критичність з'ясовано відповідно до розбіжностей оцінок, наданих вихователями.

Під час анкетування важливо було визначити, як вихователі закладів дошкільної освіти оцінюють зміст методичної підготовки у процесі навчання в педагогічному коледжі, які переваги навчання в педагогічному коледжі були реалізовані, наскільки ефективно та гнучко здійснено розподіл годин на практичну підготовку; скільки часу використовують респонденти на підготовку до здійснення методичної роботи в закладі дошкільної освіти; чи мають вони можливість поділитися власним досвідом із колегами.

На відкрите запитання «Як Ви розумієте поняття “методична робота вихователя закладу дошкільної освіти”?» було отримано такі відповіді: 21 вихователь (70%) відповів, що це комплекс практичних заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації; 3 респонденти (10%) окреслили поняття як процес удосконалення методичних заходів, які організовує вихователь; 6 опитаних (20%) вважають це індивідуальною діяльністю вихователя, спрямованою на вдосконалення професійних якостей. Відповіді вихователів закладів дошкільної освіти щодо розуміння поняття «методична робота вихователя закладу дошкільної освіти» можна розділити на три групи: а) підвищення педагогічної майстерності; б) удосконалення професійної творчості; в) самоосвіта.

Зміни, що відбуваються в системі дошкільної освіти, підвищення кваліфікації педагогічних кадрів стають одним із головних завдань із модернізації системи освіти. Вважаємо, що система методичної роботи в закладі дошкільної освіти має бути спрямована на створення профе-

Таблиця 2

Змістове наповнення блоків анкет респондентів

<i>Назва блоків анкети</i>	<i>Перелік питань анкети вихователів</i>
Сформованість базових методико-педагогічних понять	1
Методично зорієтована спрямованість освітньої діяльності вихователя	2–4
Якість методичної підготовки в педагогічному коледжі	5–7

сійно-особистісної зони успіху кожного педагога, підвищення рівня мотивації до саморозвитку та творчості.

Сьогодні вихователям пропонується багато різноманітних форм методичної роботи в закладі дошкільної освіти. Серед них ми виділяємо як традиційні, так і новітні. У зміст анкети було включено запитання для з'ясування розуміння вихователями змісту методичної роботи в закладі дошкільної освіти. Аналіз анкет дав змогу узагальнити інформацію щодо участі вихователів у методичних заходах, спрямованих на підвищення професійної кваліфікації. Результати опитування подано в таблиці 3.

Серед відповідей вихователів (кваліфікаційних категорій «спеціаліст», «спеціаліст 2-ї категорії») було названо 5 (45,5%) форм методичної роботи, у яких вони беруть участь, зокрема: методичні об'єднання, теоретичні семінари, творчий звіт, взаємовідвідування, опрацювання педагогічної літератури. Значно більше форм методичної роботи (8, або 63,6%) назвали вихователі, яким присвоєно 1-шу кваліфікаційну категорію; досвідчені вихователі вищої кваліфікаційної категорії брали участь та самі були організаторами 10 (90,0%) форм методичної роботи.

Вибірка результатів популярності форм методичної роботи серед вихователів засвідчила, що актуальними є методичні об'єднання (100%), творчі звіти (100%), ділова гра, семінар-практикум, тренінг (46,7%).

Отже, відповіді вихователів закладів дошкільної освіти свідчать про їх обізнаність із формами методичної роботи. Однак показники обізнаності вихователів 2-ї кваліфікаційної категорії виявили ступінь обізнаності на рівні вихователів-спеціалістів, оскільки вони назвали лише 5 форм методичної роботи. Відтак вважаємо за доцільне підсилити методичний аспект роботи вихователя – методиста закладу дошкільної освіти.

Вибір освітньої програми діяльності закладу дошкільної освіти зорієнтований на цінності й інтереси дитини з огляду на вікові можливості та створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння засобів спілкування. У методичній роботі кожного вихователя вибір освітньої програми є цілепокладаючим етапом у розвитку, вихованні та навчанні дітей дошкільного віку.

Вихователям закладів дошкільної освіти було запропоновано дати відповідь на запитання щодо

Таблиця 3

Показники участі вихователів у методичних заходах

Форми методичної роботи	Вихователі закладів дошкільної освіти				Усього	%
	Спеціаліст	2-га категорія	1-ша категорія	Вища категорія		
Підвищення педагогічної майстерності						
Методичні об'єднання	9	7	7	7	30	100
Теоретичний семінар	9			7	9	30
Колективний перегляд		7		7	7	23,3
Семінар-практикум			7	7	14	46,7
Тренінг			7	7	14	46,7
Удосконалення професійної творчості						
Ділова гра, майстер-класи			7	7	14	46,7
Огляд-конкурс			7		7	23,3
Ярмарок педагогічних ідей				7	7	23,3
Творчий звіт	9	7	7	7	30	100
Самоосвіта						
Взаємовідвідування	9	7	7	7	30	100
Опрацювання педагогічної літератури	9	7	7	7	30	100
Усього	5	5	8	10		
%	45,5	45,5	72,7	90,9		

вибору освітньої програми. Унаслідок аналізу анкет з'ясовано, що 66,7% респондентів працюють за освітньою програмою «Українське дошкілля», 23,3% – за програмою «Впевнений старт», 6,7% – за програмою «Дитина», 3,3% – за комплексною програмою «Стежини у Всесвіті». Зокрема, вихователі прокоментували вибір комплексної освітньої програми «Українське дошкілля» тим, що «зміст програми є доступним для реалізації, предметним, здебільшого наявна необхідна матеріально-технічна та дидактична база». Натомість програму «Впевнений старт» використовують рідше. З'ясовано, що реалізація завдань освітньої програми потребує коштів для придбання навчально-методичних комплексів, спеціально розроблених до змісту програми, водночас вихователі зауважили, що в перспективі обов'язково зроблять вибір на користь програми.

Окрім цього, респонденти зазначили перелік парціальних програм, які використовують у роботі з дітьми дошкільного віку. Зокрема, 40% опитаних реалізують положення парціальної програми «Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях», обґрунтовуючи свій вибір актуальністю проблеми духовно-морального виховання особистості на християнських цінностях, оскільки саме на християнських моральних цінностях ґрунтується європейська цивілізація.

Певна частина вихователів (20%), які працюють із дітьми старшого дошкільного віку, вказали

в анкетах, що використовують парціальну програму «Україна – моя Батьківщина», наголошуючи на тому, що освітня робота з національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку має бути спрямована на формування ціннісного ставлення особистості до свого народу.

Результати анкетування щодо використання програм подано в таблиці 4.

Наступне запитання анкети – «Ви задоволені методичною підготовкою у процесі навчання в педагогічному коледжі?» – дало змогу з'ясувати ступінь методичної підготовки майбутніх вихователів та врахувати побажання вихователів щодо поліпшення методичної підготовки студентів із фахових методик. Серед опитаних 19 осіб (63,3%) дали позитивну відповідь щодо методичної підготовки з фахових методик у педагогічному коледжі, зазначивши вагомість проведення лабораторних занять із методик у лабораторіях на базі закладів дошкільної освіти. На думку респондентів, занурення в освітнє середовище дошкільного закладу давало можливість ефективно засвоїти та вдосконали теоретичний матеріал; 6 опитаних (20%) задоволені методичною підготовкою в коледжі, однак вважають, що її зміст необхідно оновити й модернізувати.

Водночас у 5 (16,7%) вихователів закладів дошкільної освіти такої можливості не було, методична підготовка з фахових дисциплін відбувалася в освітньому середовищі коледжу, тому під час роботи в закладі дошкільної освіти вони

Таблиця 4

Результати анкетування щодо використання комплексних освітніх та парціальних програм вихователями в закладах дошкільної освіти

<i>Комплексні освітні програми</i>	<i>Вихователі м. Рівного</i>	<i>Вихователі м. Дубно</i>	<i>Усього</i>	<i>%</i>
Освіта і піклування	-	-	-	-
Впевнений старт	5	2	7	23,3
Українське дошкілля	7	13	20	66,7
Дитина	2	-	2	6,7
Світ дитинства	-	-	-	-
Стежинки у Всесвіті	1	-	1	3,3
Соняшник	-	-	-	-
Я у світі	-	-	-	-
Усього	15	15	30	100
<i>Парціальні програми</i>	<i>Вихователі м. Рівного</i>	<i>Вихователі м. Дубно</i>	<i>Усього</i>	<i>%</i>
Україна – моя Батьківщина	4	2	6	20
Вчимося жити разом	-	-	-	-
Зерно любові	-	-	-	-
Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях	8	4	12	40
Усього	12	6	18	60

відчували невпевненість у собі. Результати опитування вихователів щодо стану методичної підготовки в педагогічному коледжі з фахових методик подано в таблиці 5.

Аналіз відповідей вихователів закладів дошкільної освіти на запитання «Як Ви вважаєте, чи достатня кількість годин виділена на практичну підготовку в педагогічному коледжі?» свідчить про те, що кількість годин, виділених на практичну підготовку в педагогічному коледжі, де респонденти здобували кваліфікацію «Вихователь закладу дошкільної освіти», є достатньою. При цьому 25 опитаних (83,3%) наголосили на якості підготовки до проведення педагогічної практики. 16 вихователів (53,3%) повідомили, що їм не вистачало часу до проведення занять у закладі дошкільної освіти. Загалом 28 респондентів (93,3%) охарактеризували практичну підготовку на достатньому рівні.

На запитання «Що Ви порекомендували би педагогічному коледжу стосовно поліпшення методичної підготовки студентів із фахових мето-

дик?» більшість вихователів закладу дошкільної освіти з педагогічним стажем до 5 років (спеціалістів) пропонували звернути увагу на питання співпраці з батьками вихованців, якість проведення занять та рівень підготовки дітей до школи; вихователі зі стажем від 5 до 10 років (1-ша та 2-га кваліфікаційні категорії) – на вивчення організації освітньо-розвивального середовища; вихователі зі стажем від 11 до 20 років (вища кваліфікаційна категорія) – на проблему створення сучасних умов для ігрової діяльності та використання мультимедійного обладнання (див. рис. 1).

Узагальнені результати анкетування вихователів закладів дошкільної освіти подано в таблиці 6.

Як бачимо з даних таблиці 6, за результатами анкетування вихователів закладів дошкільної освіти за першим показником – методично зорієнтована спрямованість особистості – достатній рівень продемонстрували 84,78% вихователів закладів дошкільної освіти, задовільний рівень демонструють 12,06% педагогів, низький – 3,16% опитаних. За другим показником – сформова-

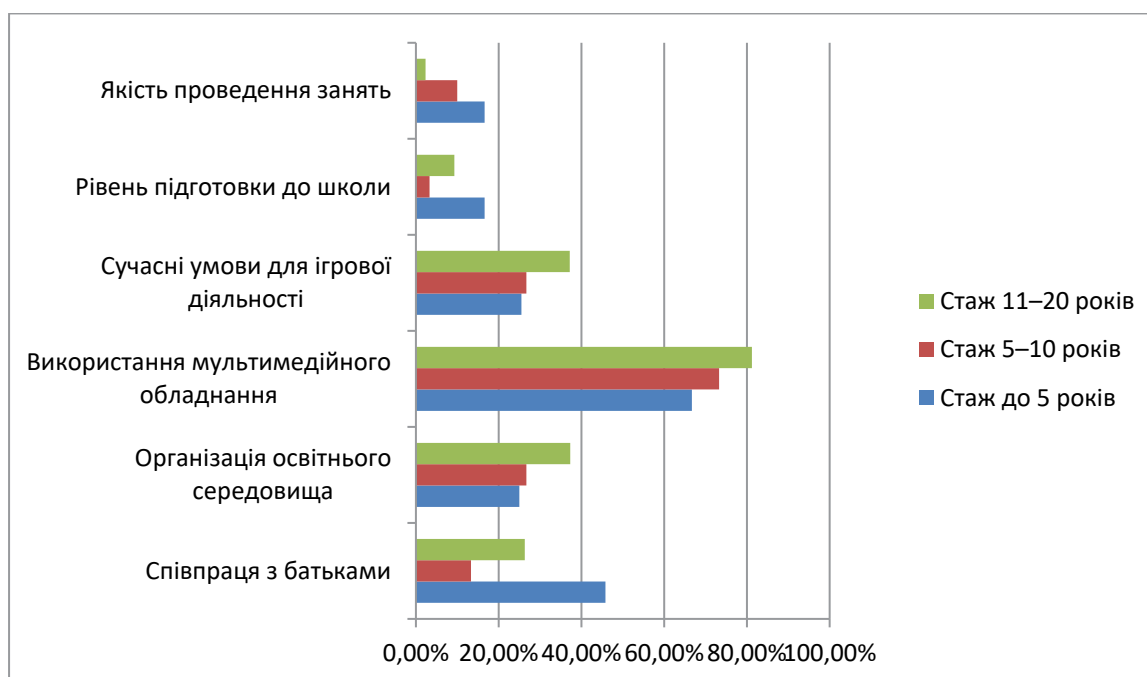

Рис. 1. Результати опитування вихователів закладу дошкільної освіти щодо шляхів покращення методичної підготовки студентів

Таблиця 5

Кількісні показники задоволеності методичною підготовкою в педагогічному коледжі

Методична підготовка в коледжі	Усього	%
Задоволені	19	63,3
Здебільшого задоволені	6	20
Не задоволені	5	16,7

Рівні методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти

Показники	Рівні, %		
	Низький	Середній	Достатній
Методично зорієнтована спрямованість особистості	3,16	12,06	84,78
Сформованість базових методико-педагогічних понять	2,46	17,89	79,65
Загальний рівень	2,81	14,96	82,22

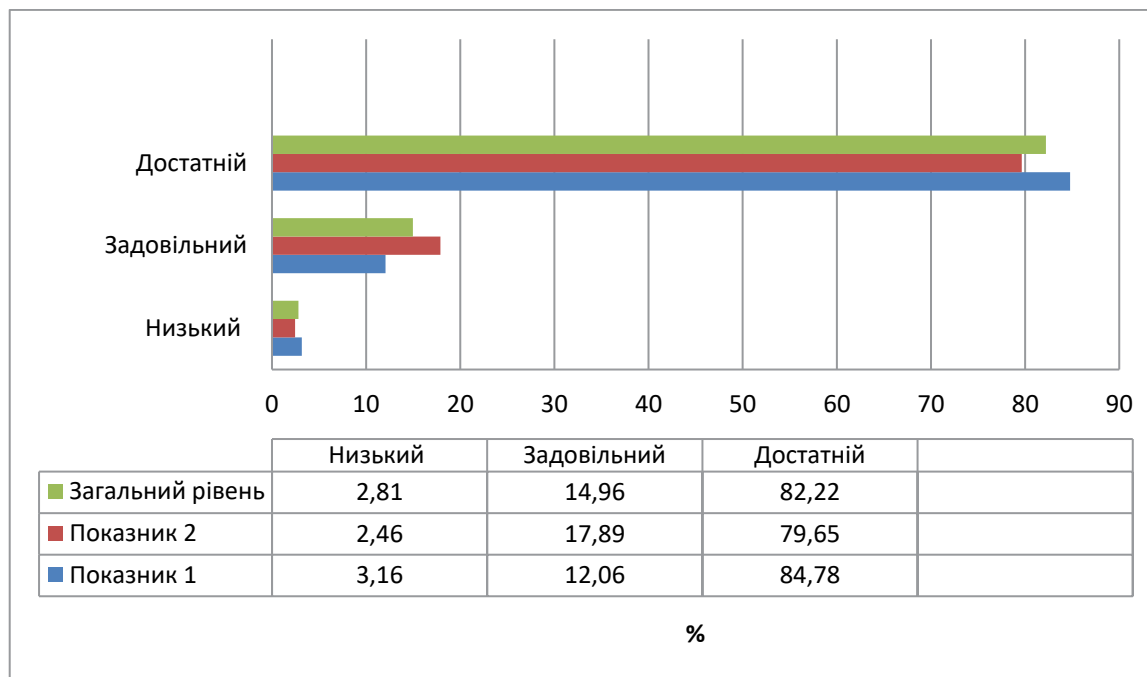

Рис. 2. Рівні методично зорієнтованої спрямованості вихователів закладів дошкільної освіти

ність базових методико-педагогічних понять – достатній рівень було виявлено в 79,65% вихователів закладів дошкільної освіти, задовільний рівень – у 17,89% педагогів, низький рівень – у 2,46% педагогічних працівників.

Загальний рівень методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти, згідно з результатами проведеного анкетування, є таким: достатній рівень виявлено у 82,22% опитаних, задовільний – у 14,96% респондентів, низький – у 2,81% вихователів. Наочно ці дані представлено на рисунку 2.

Отже, згідно з результатами анкетування, за показниками «методично зорієнтована спрямованість вихователів закладів дошкільної освіти» та «сформованість базових методико-педагогічних понять» найвищий відсоток представлений на достатньому рівні, що свідчить про якісну професійно-практичну підготовку (зокрема, у коледжі).

Таким чином, проведене анкетування вихователів закладів дошкільної освіти виявило

низку аспектів у методичній підготовці, як-от: не досить глибоке розуміння змісту методичної роботи вихователя закладу дошкільної освіти, недостатню обізнаність вихователів 2-ї кваліфікаційної категорії з формами методичної роботи, проблеми співпраці з батьками вихованців, якості проведення занять та рівня підготовки дітей до школи, створення сучасних умов для ігрової діяльності та використання мультимедійного обладнання.

Висновки. Отже, проведене анкетування з вихователями закладів дошкільної освіти дало можливість з'ясувати стан методичної підготовки майбутніх фахівців дошкільної галузі в педагогічному коледжі. Отримані під час анкетування дані дали змогу виокремити проблеми методичної підготовки та окреслити перспективи розвитку системи методичної підготовки у процесі здобуття кваліфікації «Вихователь закладу дошкільної освіти», а також оптимально побудувати технології для цього процесу.

З огляду на виявлений рівень методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти, спеціальних умінь, відповідних якостей і цінностей, які становлять зміст та структуру методичної підготовки, постає потреба в розробленні, науковому обґрунтуванні та експериментальній перевірці моделі формування методичної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти в педагогічних коледжах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» : Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 р. № 806 / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-fahovoyi-peredvishoyi-osviti-zi-specialnosti-012-doshkilna-osvita-osvitno-profesijnogo-stupenya-fahovij-molodshij-bakalavr>.

2. Context-based learning in the process of training modern teachers (Preschool education) / R.H. Naida, N.O. Korolova, I.H. Danylchenko, H.V. Chorna, H.Yu. Sadova. *Amazonia Investiga*. 2022. Vol. 11. № 52. P. 240–249.

3. Термінологічний словник. *Онлайн-курс «Моніторинг землекористування» для магістрів спеціальності «193 Геодезія та землеустрій» факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України* / авт. : Й.М. Дорош, Є.В. Бутенко. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/glossary/view.php?g=92>.

4. Моніторинг. *Словник іноземних слів онлайн*. URL: <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?action=show&Article=12414>.

5. Залежність якості вищої освіти від джерел її фінансування та спеціалізації ЗВО: аналіз думки роботодавців і напрямів вдосконалення державної політики / С.А. Мороз, О.Г. Романовський., В.М. Мороз, Л.М. Грень, А.Л. Помаза-Пономаренко, О.В. Попова. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2021. Т. 2. № 37. С. 521–538. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3176/3224>.

6. Попова О.В., Денисенко А.О., Васильєва С.О. Моніторинг якості освіти в сучасних ЗВО. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2021. № 51. С. 133–145.

7. Дидактичне обґрунтування побудови навчальних систем в освіті студентів / Г.Г. Колесниченко, С.Г. Тетерюк, О.Ю. Коваленко, Є.В. Коваленко-Марченкова. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2013. Вип. 41. Ч. 3. С. 549–553.

8. Теличко Т.В. Формування фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на засадах міждисциплінарного підходу : дис. ... доктора філософії за спеціальністю 015 – професійна освіта (за спеціалізаціями) ; Мукачівський державний університет, Мукачево, 2021. 294 с.

9. Набока О.Г., Демченко М.О. Методична компетентність вихователів дошкільних навчальних закладів: теоретичний аспект. *Молодий вчений*. 2017. № 10.1(50.1). С. 45–48.

10. Беленька Г.В. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності вихователів дошкільних навчальних закладів в умовах ступеневої підготовки : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.08. Київ, 2012. 493 с.

PEDAGOGICAL MONITORING OF THE QUALITY OF METHODOLOGICAL TRAINING OF TEACHERS OF PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS

Ruslana Naida

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Chairman of the Cycle Committee

Separate Structural Unit “Dubno Teacher Training College of Rivne State University of the Humanities”, 54 Shevchenko str., Dubno, Rivne region, Ukraine, 35600, nauda@ukr.net

ORCID: 0000-0002-6521-8233

The research highlights the content of pedagogical monitoring of the quality of education. It is noted that the forecasting and research of the quality of training of specialists in the preschool field is the key to updating and improving the organization of the educational process, as well as an effective means of developing an internal system for ensuring the quality of education in institutions of professional pre-university education that train professional junior bachelors in preschool education. Reference sources were analyzed and the essence of the concept of “monitoring” was clarified. The relevance of the problem of pedagogical monitoring in pedagogical colleges is substantiated. The need to conduct surveys of teachers of preschool education institutions on the subject of methodical training in a vocational college is argued and normatively reinforced. Approaches to pedagogical monitoring of the quality of education in the scientific findings of domestic scientists are highlighted. A monitoring program was drawn up and a diagnostic toolkit was defined for conducting a survey of awareness of methodological approaches of preschool teachers. The results of a questionnaire survey of preschool teachers regarding their level of methodical training are presented, and effective ways of organizing the process of professional training of preschool specialists are revealed. It is noted that the change in the situation will take place under the condition of the implementation of the technology of methodical training of future teachers of preschool education institutions in the conditions of the pedagogical college. It is summarized that the revealed level of methodical training of teachers of preschool education institutions, as well as special skills, relevant qualities and

values that make up the content and structure of methodical training, led to the need for the development and scientific substantiation and experimental verification of the model of the formation of methodical training of teachers of preschool education institutions in pedagogical colleges.

Key words: pedagogical monitoring, vocational pre-higher education institution, teachers of preschool education institution, questionnaire, quality of education, methodical training.

REFERENCES

1. Ministry of Education and Science of Ukraine (2021). Pro zatverdzhennia standartu fakhovoi peredvyshchoi osvity zi spetsialnosti 012 Doshkilna osvita osvitno-profesiinoho stupenia "fakhovyi molodshyi bakalavr": Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 13 lypnia 2021 r. № 806 [On the approval of the standard of professional preliminary education in the specialty 012 Preschool education of the educational and professional degree "professional junior bachelor": Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated July 13, 2021. № 806]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-fahovoyi-peredvishoyi-osviti-zi-specialnosti-012-doshkilna-osvita-osvitno-profesijnogo-stupenya-fahovij-molodshij-bakalavr> [in Ukrainian].
2. Naida, R.H., Korolova, N.O., Danylchenko, I.H., Chorna, H.V., & Sadova, H.Yu. (2022). Context-based learning in the process of training modern teachers (Preschool education). *Amazonia Investiga*, vol. 11, no. 52, pp. 240–249 [in English].
3. Dorosh, Y.M., & Butenko, Ye.V. (n.d.). Terminolohichniy slovnyk [Terminological dictionary]. *Onlain-kurs "Monitorynh zemlekorystuvannia" dlia mahistriv spetsialnosti "193 Heodeziia ta zemleustrii" fakultetu zemleporiadkuvannia Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy* [Online course "Monitoring land use" for Masters of the specialty "193 Geodesy and Land Management" of the Faculty of Land Management of the National University of Bioresources and Nature Management of Ukraine]. Retrieved from: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/glossary/view.php?g=92> [in Ukrainian].
4. N.a. (n.d.). Monitorynh [Monitoring]. *Slovnyk inshomovnykh sliv onlain* [Dictionary of foreign words online]. Retrieved from: <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?action=show&Article=12414> [in Ukrainian].
5. Moroz, S.A., Romanovskyi, O.H., Moroz, V.M., Hren, L.M., Pomaza-Ponomarenko, A.L., & Popova, O.V. (2021). Zalezhnist yakosti vyshchoi osvity vid dzherel yii finansuvannia ta spetsializatsii ZVO: analiz dumky robotodavtsiv i napriamy vdoskonalennia derzhavnoi polityky [Dependence of the quality of higher education on the sources of its financing and specialization of higher education institutions: analysis of the opinion of employers and directions for improvement of state policy]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii i praktyky – Financial and credit activity: problems of theory and practice*, vol. 2. no. 37, pp. 521–538. Retrieved from: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3176/3224> [in Ukrainian].
6. Popova, O.V., Denysenko, A.O., & Vasyliieva, S.O. (2021). Monitorynh yakosti osvity v suchasnykh ZVO [Monitoring the quality of education in modern higher education institutions]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia – Theory and methods of teaching and education*, no. 51, pp. 133–145 [in Ukrainian].
7. Kolesnychenko, H.H., Teteriuk, S.H., Kovalenko, O.Yu., & Kovalenko-Marchenkova, Ye.V. (2013). Dydaktychne obgruntuvannia pobudovy navchalnykh system v osviti studentiv [Didactic substantiation of the construction of educational systems in the education of students]. *Problemy suchasnoi pedahohichnoi osvity. Seriiia "Pedahohika i psykholohiia" – Problems of modern pedagogical education. Series "Pedagogy and psychology"*, iss. 41, part 3, pp. 549–553 [in Ukrainian].
8. Telychko, T.V. (2021). Formuvannia fakhovoi kompetentnosti maibutnykh vykhovateliv zakladiv doshkilnoi osvity na zasadakh mizhdystsyplinarnoho pidkholu [Formation of professional competence of future educators of preschool education institutions on the basis of an interdisciplinary approach]. *Candidate's thesis*. Mukachevo: Mukachevo State University, 294 p. [in Ukrainian].
9. Naboka, O.H., & Demchenko, M.O. (2017). Metodychna kompetentnist vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv: teoretychnyi aspekt [Methodical competence of preschool teachers: theoretical aspect]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, no. 10.1(50.1), pp. 45–48 [in Ukrainian].
10. Bieliienka, H.V. (2012). Teoretyko-metodychni zasady formuvannia profesiinnoi kompetentnosti vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv v umovakh stupenevoi pidhotovky [Theoretical and methodological principles of the formation of professional competence of educators of preschool educational institutions in the conditions of graduate training]. *Doctor's thesis*. Kyiv, 493 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла 15.09.2022